

POT COMENÇAR LA

MAS

CLÈ

TÀ

Foguera Pla Hospital 2018

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis
de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià

PiroFan.com

Daniel Perez i Martín.

Grupo truenos del 5. Fotografia arxiu PiroFan

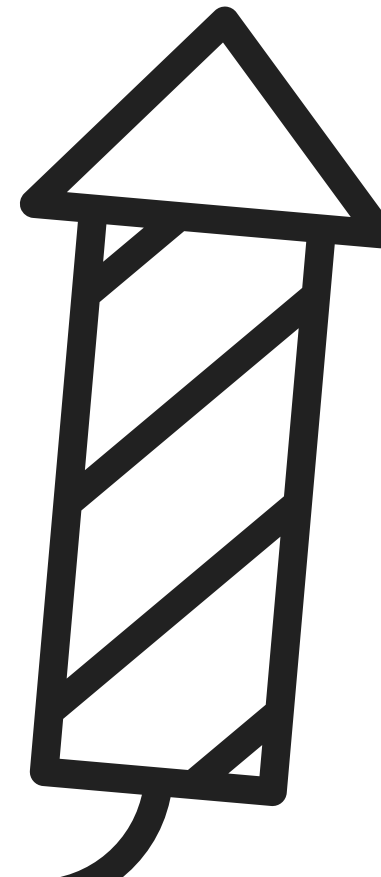
Parlar de les Fogueres de Sant Joan d'Alacant passa en algun moment per la pirotècnia com a element indispensable de la festa. I és que la cultura i tradició llevantina sempre va arrelada a la pólvora.

La Plaça d'Estels acull cada any el tradicional concurs de Mascletà Diürnes i són mi-

lers de persones les que dia a dia es congreguen per gaudir d'un espectacle únic que ronda els 6 minuts de durada (el mínim del concurs són 5 minuts i 30 segons).

Què hi ha darrere d'una mascletà? Com el seu propi nom indica, una mascletà està composta pels "masquets" o trons terres-

Peine truenos. Fotografia arxiu PiroFan

tres. Aquesta és l'ingredient bàsic d'un espectacle on la quantitat de matèria explosiva és significativa en el volum total. En l'edició d'aquest 2018, l'Ajuntament d'Alacant limita el màxim de matèria detonant a 80 kg. (la que produeix l'efecte de tro) i el màxim de matèria reglamentada a 150 kg. (la suma de la matèria detonant i la pirotècnica, entenen l'última com la de les composicions d'efectes que no són de tro). Aquesta quantitat de matèria reglamentada o NEC figura identificada, entre altres coses, en l'etiqueta dels artificis després de l'entrada en vigor del Reglament d'Articles Pirotècnics i Cartutxeria i el famós marcat CE de productes. A més, aquest reglament va fer modificar la zona de muntatge en Estels per complir amb les distàncies de seguretat a públic i edificis que fins a 2010 no estava regulada amb tanta claredat. Per aquest motiu el calibre màxim dels artificis aeris i terrestres es limita a 50 mm.

Al marge d'aquestes dades podem dir que una mascletà té una estructura molt clara i definida. Està formada per quatre parts fàcilment identificables: els principis aeris, el cos de la mascletà amb les retencions terrestres, el terratrèmol i el bombardeig aeri.

L'espectacle sol iniciar-se precedit amb una traca, encara que de vegades es prescindeix d'aquest element i arrenquen els principis aeris directament. Aquesta primera part és, per dir-ho d'alguna forma, la part més lliure de l'espectacle i com el seu nom indica, predomina el foc aeri. En ella és on la imaginació del pirotècnic pot veure's més representada. És una combinació rítmica de diversos efectes sonors i moltes vegades de color. El foc digital aconseguit amb equips de tret electrònic ha guanyat pes en aquesta part del tret. S'aconsegueixen amb aquest sistema seqüències molt rítmiques i vistoses

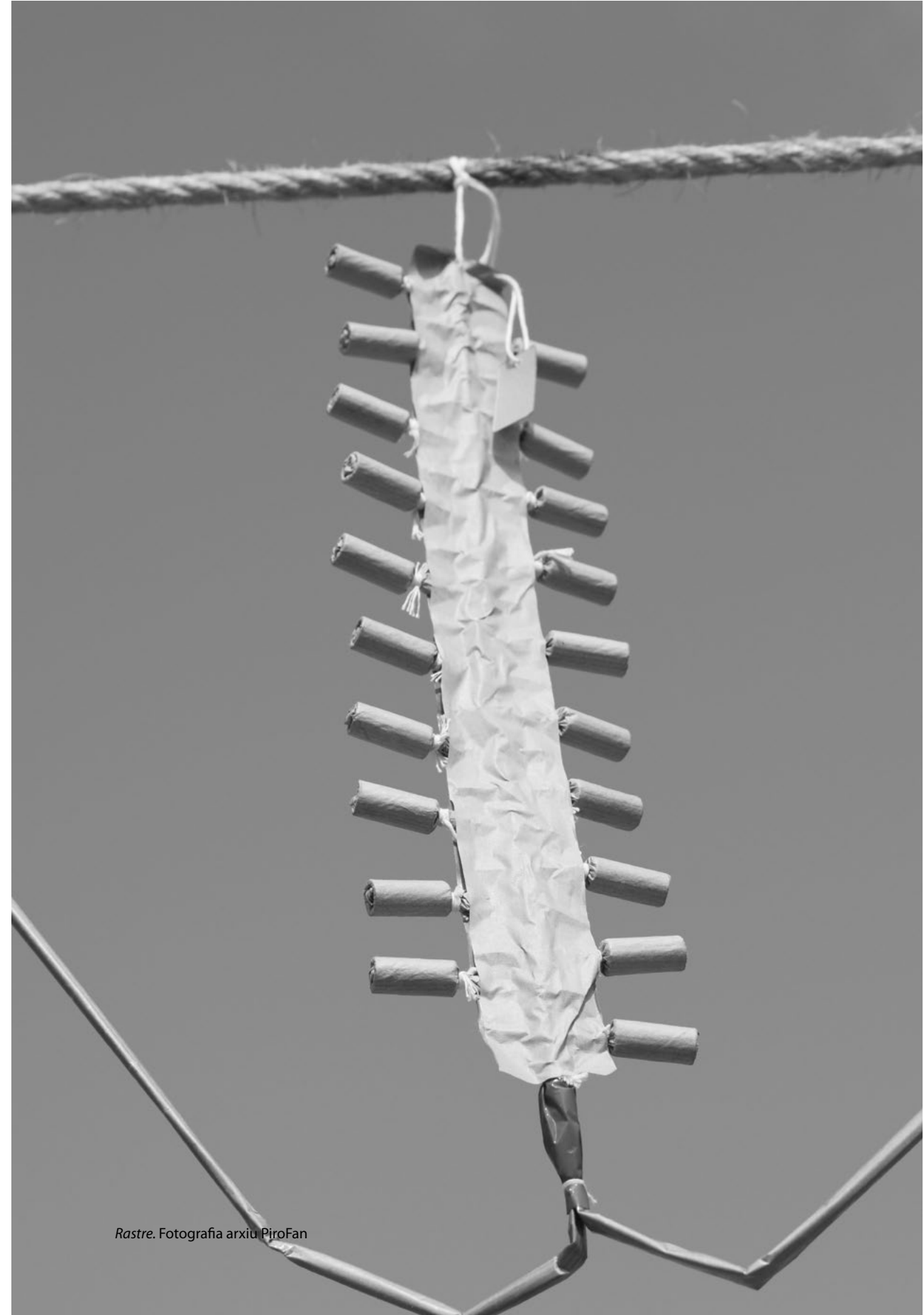

Peine serpentinas. Fotografia arxiu PiroFan

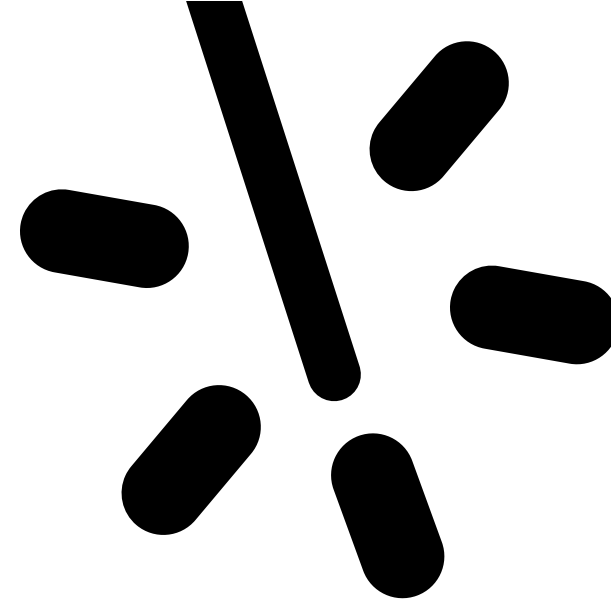
a força de mono trets i trons digitals (amb inflamador) que prèviament han estat programades. Encara que altres pirotècnics prefereixen una mica més clàssic a força de candelas romanes d'efectes amb diferents cadències o caixes automàtiques i degotejos de tro. Aquesta part pot acabar solapant-se amb la següent o executar-se un cop o tancament a manera de marcatge indicant que el foc passa a terra.

Després dels principis aeris, passaria el foc a la part terrestre o de cordes. Aquesta és la part central de l'espectacle, formada per les retencions, on el foc corre natural per les metxes i les espoletes que retenen el seu ritme. D'aquesta forma, una retenció

està composta per diversos grups de trons de diversos calibres (en el nostre cas fins al calibre 5) i que sol durar uns 30 segons. I un grup, ho formen 10 trons d'un mateix calibre muntats de manera que entre un tro i un altre hi ha una metxa que reté el foc i impedeix que tots els masclets agafen foc de cop. Aquest joc amb els calibres i un creixement en intensitat i potència fan que aquesta part siga complexa i el pirotècnic demostre ací el control sobre el foc. Un altre element que s'usa en aquesta part és el rastre. Els rastres són artificis formats per diversos petits trons amb petit calibre connectats a una metxa lenta central amb forma d'espina de peix i que van explotant successivament. Aquests ele-

Rastre. Fotografia arxiu PiroFan

Candelas. Fotografia arxiu PiroFan

Monotiros. Fotografia arxiu PiroFan

ments són la base sonora en el començament de l'espectacle, quan hi ha un menor ritme en les detonacions més potents. De vegades, algunes empreses usen a més altres artificis coneguts com a descàrregues terrestres que adornen el foc. Són petites borses que contenen en el seu interior color i serpentines de tal forma que en entrar foc a l'interior, descarrega el seu contingut deixant-ho caure al sòl.

A més, cadascuna d'aquestes retencions esmentades anteriorment i que conformen la part terrestre va acompanyada en l'aire des de candelas o caixes xineses amb efectes variats ja siguin sons com els xiulets, "zumbadores", "roncadores",

sirenes... o efectes de tro, serpentines de diferents calibres o trons des de carcasses marcant també un ritme.

Quan la intensitat i el ritme han crescut al llarg de la part terrestre, aconseguint un crescendo arriba l'apoteosi, amb el terratrèmol. Format igual que en la part anterior per masclets, solament que en aquesta ocasió el foc corre sense "retenir-se" en la metxa que comunica uns amb uns altres. Podríem diferenciar també dos tipus de terratrèmols: els volats i els "espoleteados". La diferència entre tots dos és que en el volat, el foc entra directe al masclet realitzant la detonació al moment i en "l'espoleteado" el foc es reté uns segons

Grupos. Fotografia arxiu PiroFan

per una espoleta en el mateix tro que queda penjant lligat per la cua "chincholats". Sovint hi ha empreses que combinen dels dos tipus fent una primera passada amb trons volats de menor calibre i una segona amb major calibre i trons "espoleteados". Les passades del terratrèmol marquen cadascuna de les fases d'aquest, en les quals en general hi ha un augment en el nom-

bre de brancs (l'equivalent als grups però en el terratrèmol).

I l'última part de l'espectacle serà el bombardeig aeri amb carcasses de tro. Cada vegada més s'ha passat a executar bombardejos-tanques digitalitzats repartint el foc en tot l'espai disponible. Lògicament en una mascletà amb la qual es pre-

Truenos digitales. Fotografia arxiu PiroFan

tén competir en el concurs, s'han anat deixant una mica de costat el clàssic bombardeig a força de serpentines i carcasses de tro des d'un únic punt. Aquesta part també ha d'anar de menys a més i acabar de forma exacta i precisa, cosa complicada com més gran és la quantitat de foc que intervé en aquest instant.

Segur que has vist un munt de mascletaes i no coneixies amb tant detall les parts que conformen una mascletà, o els diversos artificis pirotècnics que s'empren en un tret amb la seua terminologia tècnica. Ara podràs gaudir amb una mica més de coneixement dels propers espectacles de les Fogueres 2018.

